

1405/06/15

مدیریت پرستاری دانشگاه

شیوه نامه "شناسایی، ثبت، ارزیابی و ترویج ایده ها و راهکارهای اثربخش کارکنان گروه پرستاری استان اصفهان

هر یک از کارکنان گروه پرستاری، یک ایده و نوآوری؛ هر ایده و
نوآوری، یک گام برای ارتقای کیفیت مراقبت از بیماران

مدیریت پرستاری دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

۱. مقدمه و ضرورت

پرستاری یکی از ارکان اصلی نظام سلامت است و بخش مهمی از بهبود کیفیت خدمات، ایمنی و رضایتمندی بیمار و بهره‌وری منابع از طریق عملکرد و ابتکار کارکنان گروه پرستاری در محیط واقعی مراقبت شکل می‌گیرد. هدف این شیوه‌نامه ایجاد ساز و کاری منسجم برای شناسایی، مستندسازی، ارزیابی، انتخاب و ترویج ایده‌ها و نوآوری‌های موفق این گروه از کارکنان استان اصفهان است.

در این طرح، ایده/نوآوری صرفاً به معنای اختراع یا پروژه پژوهشی بزرگ نیست؛ بلکه هر تغییر خلاقانه و قابل دفاع در فرآیند مراقبت، آموزش، مدیریت، فناوری، مراقبت در منزل، ایمنی و رضایتمندی در ارتباط با بیمار یا ارتقاء بهره‌وری که قابلیت اجرا و تعمیم، برنامه‌زمانبندی و در دسترس داشته و مستندات از بهبود در کیفیت ارائه مراقبت‌ها و فرآیندهای موجود مطابق با استانداردهای اعتباربخشی و دستورالعمل‌های ابلاغی وزارت متبوع داشته و پیامدهای موثر و قابل اندازه‌گیری در بالین و در محیط واقعی خدمت ایجاد نموده یا دارای قابلیت افزایش اثربخشی خدمات و مراقبت‌ها را دارد، می‌تواند ارائه گردد.

۲. اهداف

- شناسایی ایده‌های موفق و قابل الگوبرداری پرستاران استان
- تقویت فرهنگ نوآوری، یادگیری سازمانی و ارتقاء مستمر خدمات در پرستاری
- ارتقای کیفیت مراقبت و ایمنی بیمار در بیمارستان و منزل
- شناسایی پرستاران اثرگذار در ارتقاء فرآیندهای مراقبتی و بالینی
- مستندسازی و انتقال تجارب موفق به سایر مراکز.
- ایجاد بانک ایده‌ها و تجارب اثربخش کارکنان گروه پرستاری استان

۳. دامنه کاربرد و جامعه هدف

جامعه هدف جهت ثبت ایده‌ها و نوآوری‌های موفق پرستاران در گروه‌های زیر در نظر گرفته شده است:

- کلیه کارکنان گروه پرستاری (پرستاری/هوشبری/اتاق عمل)
- کلیه سرپرستاران بخش‌ها/واحدهای بستری و بالینی
- کلیه سوپروایزرین بالینی/آموزشی/آموزش سلامت
- کلیه مدیران خدمات پرستاری

توجه: همکاران شاغل در حوزه‌های پرستاری، اتاق عمل و هوشبری در بیمارستان‌ها و مراکز آموزشی - درمانی دانشگاهی و غیردانشگاهی، مراکز خصوصی و خیریه، مراکز مراقبت در منزل و سایر مراکز ارائه‌دهنده خدمات پرستاری در استان اصفهان می‌توانند در فراخوان شرکت کنند.

۴. تعاریف

✓ **ایده:** پیشنهاد یا فکر جدید و دارای قابلیت اجرا اعم از اجرا شده یا اجرا نشده است که با ارائه مستندات، منجر به بهبود کیفیت ارائه مراقبت‌ها و فرآیندها، ایجاد پیامدهای مؤثر و قابل اندازه‌گیری در محیط واقعی خدمت شده یا ظرفیت افزایش اثربخشی، ایمنی و رضایتمندی از خدمات و مراقبت‌ها را داشته باشد.

✓ **راهکار:** مجموعه‌ای از گام‌های خلاقانه، برنامه‌ریزی شده و جدید، شامل حداقل ۳ گام مشخص جهت دستیابی به ایده مرتبط می باشد که قابلیت اجرا، ارزیابی و تعمیم داشته، با منابع علمی، استانداردها، دستورالعمل‌ها و امکانات در دسترس و برنامه زمان‌بندی مشخص طراحی شده باشد و با ارائه مستندات، منجر به بهبود کیفیت مراقبت‌ها و فرآیندها و ایجاد پیامدهای مؤثر در محیط واقعی خدمت شده یا قابلیت افزایش اثربخشی خدمات و مراقبت‌ها را داشته باشد

۵. محورهای ثبت ایده ها و راهکارها

- (۱) انواع مراقبتهای پرستاری ایمن و بیمار محور
- (۲) مدیریت درد بیماران
- (۳) مدیریت دارویی و پیشگیری از بروز خطاهای دارویی
- (۴) مدیریت منابع انسانی، کاهش بار کاری و افزایش بهره‌وری
- (۵) مدیریت اقتصاد و درمان (هزینه ها و زمان)
- (۶) تعرفه های پرستاری
- (۷) مدیریت بحران و آمادگی در شرایط ویژه
- (۸) آموزش و توانمندسازی پرستاران/ دانشجویان / کارکنان
- (۹) آموزش بیمار و خانواده
- (۱۰) تداوم مراقبت پس از ترخیص و مراقبت در منزل
- (۱۱) فناوری اطلاعات، پرونده الکترونیک و فناوری‌های نوین
- (۱۲) مستندسازی پرونده و سایر مستندات مربوط به گروه پرستاری

۶. فرآیند اجرایی طرح

مرحله	شرح فعالیت	مسئول	زمان اجرا
۱	تدوین و تصویب شیوه‌نامه و معیارهای داوری و دریافت روایی و پایایی فرم‌ها	مدیریت پرستاری/ نظام پرستاری	۱۴۰۵/۰۶/۰۵ لغایت ۱۴۰۵/۰۶/۱۱
۲	بارگذاری فرم‌ها در سایت پورتال معاونت درمان و ایجاد گزارش‌گیری نهایی	IT معاونت درمان	۱۴۰۵/۰۶/۱۱ لغایت ۱۴۰۵/۰۶/۱۶
۳	تهیه پوستر/ مکاتبه فراخوان استانی و اطلاع‌رسانی مهلت تکمیل فرم درج شده در سایت	مدیریت پرستاری/ نظام پرستاری/ روابط عمومی	۱۴۰۵/۰۶/۱۷ لغایت ۱۴۰۵/۰۷/۱۹

۴	مهلت تکمیل فرم درج شده در سایت	کارکنان گروه پرستاری	۱۴۰۵/۰۶/۲۰ لغایت ۱۴۰۵/۰۷/۱۰
۵	داوری تخصصی و امتیازدهی	کمیته داوری	۱۴۰۵/۰۷/۱۱ لغایت ۱۴۰۵/۰۷/۱۵
۷	بررسی ایده ها و راهکارهای منتخب نامزدهای برتر	کمیته داوری	۱۴۰۵/۰۷/۱۶ لغایت ۱۴۰۵/۰۷/۱۷
۸	بررسی مستندات و جمع‌بندی و انتخاب نهایی	کمیته داوری	۱۴۰۵/۰۷/۱۸ لغایت ۱۴۰۵/۰۷/۲۰
۹	معرفی، تقدیر و انتشار تجربه‌های منتخب	مدیریت پرستاری/ نظام پرستاری	۱۴۰۵/۰۷/۲۱ لغایت ۱۴۰۵/۰۷/۲۵
۱۰	پیگیری تعمیم و ارزیابی پایداری	مدیریت پرستاری	۱۴۰۵/۰۷/۲۶ لغایت ۱۴۰۵/۰۷/۳۰

۷. ترکیب کمیته داوری

- مدیر پرستاری دانشگاه یا نماینده ایشان به عنوان رئیس کمیته
- رئیس سازمان نظام پرستاری
- عضو هیئت علمی پرستاری با تجربه در مدیریت/کیفیت
- نماینده حوزه مدیران پرستاری استان بیمارستان‌ها
- دبیر فراخوان

*نکات مهم قبل از ارسال نهایی فرم "ایده ها و راهکار های اثربخش کارکنان گروه پرستاری استان اصفهان"

- عنوان مشکل، دقیق، مشخص در یک جمله بیان شود.
- توضیح مشکل، وضعیت موجود و ضرورت پرداختن به آن به صورت شفاف ارائه شود.
- عنوان ایده یا راهکار روشن، کوتاه و بیانگر محتوای آن باشد
- راهکارهای اجرایی باید قابل اجرا، ارزیابی و تعمیم بوده و از نظر منابع و امکانات، در دسترس و دارای برنامه زمان‌بندی مشخص باشند.
- پیامدهای اثرگذار و قابل اندازه‌گیری ایده یا راهکار بیان و در صورت امکان، مستندات مربوطه ارائه شود.
- حیطه ها، پیامدهای اثرگذار و قابل اندازه‌گیری داشته و ثبت شود.
- در صورت امکان، شاخص‌های قابل اندازه‌گیری قبل و بعد از اجرای ایده یا راهکار ارائه گردد.

فراخوان برنامه

همکاران ارجمند گروه پرستاری استان اصفهان

مدیریت پرستاری دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان، با هدف ارتقای مستمر کیفیت مراقبت‌های پرستاری، شناسایی و حمایت از ظرفیت‌های حرفه‌ای، تقویت خلاقیت و نوآوری و معرفی پرستاران و کارکنان اثرگذار، از تمامی همکاران شاغل در حوزه‌های پرستاری، اتاق عمل و هوشبری دعوت می‌کند در این فراخوان مشارکت نمایند.

هر ایده، حتی اگر در مقیاس یک بخش یا مرکز اجرا شده باشد، می‌تواند الهام‌بخش تغییرات مؤثر و گسترده در نظام مراقبت‌های پرستاری باشد. همکاران شاغل در بیمارستان‌ها و مراکز آموزشی - درمانی دانشگاهی و غیردانشگاهی، مراکز خصوصی و خیریه، مراکز مراقبت در منزل و سایر مراکز ارائه‌دهنده خدمات پرستاری در استان اصفهان می‌توانند ایده‌ها و راهکارهای موفق، خلاقانه و کاربردی خود را که دارای پیامدهای مؤثر، قابل اندازه‌گیری، دارای قابلیت اجرا و امکان تعمیم هستند، از تاریخ ۱۴۰۵/۰۶/۲۰ لغایت ۱۴۰۵/۰۷/۱۰ از طریق لینک یا QR کد زیر ارسال نمایند:

<https://portal.mui.ac.ir/ta/eidehparastari>

تعاریف:

ایده: پیشنهاد یا فکر جدید و دارای قابلیت اجرا، اعم از اجرا شده یا اجرا نشده، است که با ارائه مستندات، منجر به بهبود کیفیت ارائه مراقبت‌ها و فرآیندها، ایجاد پیامدهای مؤثر و قابل اندازه‌گیری در محیط واقعی خدمت شده یا ظرفیت افزایش اثربخشی، ایمنی و رضایتمندی از خدمات و مراقبت‌ها را داشته باشد.

راهکار: مجموعه‌ای از گام‌های خلاقانه، برنامه‌ریزی‌شده و جدید، شامل حداقل ۳ گام مشخص جهت دستیابی به ایده مرتبط می‌باشد که قابلیت اجرا، ارزیابی و تعمیم داشته، با منابع علمی، استانداردها، دستورالعمل‌ها و امکانات در دسترس و برنامه زمان‌بندی مشخص طراحی شده باشد و با ارائه مستندات، منجر به بهبود کیفیت مراقبت‌ها و فرآیندها و ایجاد پیامدهای مؤثر در محیط واقعی خدمت شده یا قابلیت افزایش اثربخشی خدمات و مراقبت‌ها را داشته باشد.

محور های ثبت ایده / راهکار:

ارائه مراقبت‌های پرستاری ایمن و بیمار محور / مدیریت درد بیماران/ مدیریت دارویی و پیشگیری از بروز خطاهای دارویی / مدیریت منابع انسانی، کاهش بار کاری و افزایش بهره‌وری/ مدیریت اقتصاد و درمان (هزینه‌ها و زمان)/ تعرفه‌های پرستاری/ مدیریت بحران و آمادگی در شرایط ویژه/ آموزش و توانمندسازی پرستاران/ دانشجویان / کارکنان/ آموزش بیمار و خانواده/ تداوم مراقبت پس از ترخیص و مراقبت در منزل/ فناوری اطلاعات، پرونده الکترونیک/ مستندسازی پرونده و سایر مستندات مربوط به گروه پرستاری

نکات قابل توجه:

- عنوان مشکل، دقیق، مشخص در یک جمله بیان شود.
- توضیح مشکل، وضعیت موجود و ضرورت پرداختن به آن به صورت شفاف ارائه شود.
- عنوان ایده یا راهکار روشن، کوتاه و بیانگر محتوای آن باشد
- راهکارهای اجرایی باید قابل اجرا، ارزیابی و تعمیم بوده و از نظر منابع و امکانات، در دسترس و دارای برنامه زمان‌بندی مشخص باشند.
- پیامدهای اثرگذار و قابل اندازه‌گیری ایده یا راهکار بیان و در صورت امکان، مستندات مربوطه ارائه شود.
- حیطه‌ها، پیامدهای اثرگذار و قابل اندازه‌گیری داشته و ثبت شود.
- در صورت امکان، شاخص‌های قابل اندازه‌گیری قبل و بعد از اجرای ایده یا راهکار ارائه گردد.

ایده‌ها و راهکارهای منتخب توسط کمیته داوری، به مناسبت روز پرستار سال ۱۴۰۵،

مورد تقدیر قرار خواهند گرفت.

1. World Health Organization. Global patient safety action plan 2021–2030: towards eliminating avoidable harm in health care. Geneva: World Health Organization; 2021. ISBN: 978-92-4-003270-5.
2. World Health Organization. Quality health services: a planning guide. Geneva: World Health Organization; 2020. ISBN: 978-92-4-001163-2.
3. World Health Organization. Global strategic directions for nursing and midwifery 2021–2025. Geneva: World Health Organization; 2021. ISBN: 978-92-4-003386-3.
4. World Health Organization Regional Office for Europe. Building better together: roadmap to guide implementation of the Global Strategic Directions for Nursing and Midwifery in the WHO European Region. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe; 2021. WHO reference: WHO/EURO:2021-4464-44227-62471.
5. World Health Organization. State of the world's nursing 2025: investing in education, jobs, leadership and service delivery. Geneva: World Health Organization; 2025. ISBN: 978-92-4-011023-6.
6. Donabedian A. The quality of care. How can it be assessed? JAMA. 1988;260(12):1743-1748. doi:10.1001/jama.260.12.1743.
7. Institute for Healthcare Improvement. Model for Improvement [Internet]. Boston (MA): Institute for Healthcare Improvement; [cited 2026 Aug 31].
8. Langley GL, Moen R, Nolan KM, Nolan TW, Norman CL, Provost LP. The improvement guide: a practical approach to enhancing organizational performance. 2nd ed. San Francisco: Jossey-Bass; 2009. این منبع مبنای است PDSA و چرخه IHI اصلی مدل بهبود.
9. Agency for Healthcare Research and Quality. Toolkit for using the AHRQ Quality Indicators: how to improve hospital quality and safety. Rockville (MD): Agency for Healthcare Research and Quality; 2016 [updated 2017].
10. Agency for Healthcare Research and Quality. Guide to patient and family engagement in hospital quality and safety. Rockville (MD): Agency for Healthcare Research and Quality; 2013.
11. Agency for Healthcare Research and Quality. Guide to improving patient safety in primary care settings by engaging patients and families. Rockville (MD): Agency for Healthcare Research and Quality.
12. Agency for Healthcare Research and Quality. Patient safety and quality measures [Internet]. Rockville (MD): AHRQ; [cited 2026 Aug 31].
13. Agency for Healthcare Research and Quality. AHRQ Quality Indicators toolkit [Internet]. Rockville (MD): AHRQ; [cited 2026 Aug 31].
14. World Health Organization. Patient safety [Internet]. Geneva: World Health Organization; [cited 2026 Aug 31].
15. World Health Organization. Quality of care: guidance and tools [Internet]. Geneva: World Health Organization; [cited 2026 Aug 31].

16. World Health Organization. A practical guide for health researchers. 3rd ed. Cairo: World Health Organization Regional Office for the Eastern Mediterranean; 2020. ISBN: 92 9021 363 9.
17. Agency for Healthcare Research and Quality. Engaging patients and families in their health care [Internet]. Rockville (MD): AHRQ; [cited 2026 Aug 31].
18. Agency for Healthcare Research and Quality. Toolkit for engaging patients to improve diagnostic safety. Rockville (MD): AHRQ; 2021. AHRQ Publication No. 21-0047-2-EF.

فرم شماره ۱ – ثبت ایده و تجربه اثربخش پرستاری

لطفاً اطلاعات را دقیق و کامل و واقعی تکمیل کنید.

الف) مشخصات شرکت کننده

اطلاعات	عنوان
	نام
	نام خانوادگی
	کد ملی
	تاریخ تولد
زن مرد	جنسیت
پرستار اتاق عمل هوشبری	رشته تحصیلی
کاردانی کارشناسی کارشناسی ارشد دکترا	مدرک تحصیلی
	سابقه خدمت
	نام محل خدمت
	نام بخش/واحد
کارشناس (پرستاری/ اتاق عمل/ هوشبری) - سرپرستار - سوپروایزر (بالینی/ آموزشی/ آموزش سلامت) - کارشناس هماهنگ کننده ایمنی بیمار - کارشناس کنترل عفونت - مدیر پرستاری	سمت
	شماره موبایل

ب) مشخصات ایده / راهکار

۱) عنوان مسئله / مشکل موجود:

۲) عنوان ایده:

☐ اجرا شده ☐ اجرا نشده

۳) محور مرتبط با ایده / راهکار:

- ارائه مراقبتهای پرستاری ایمن و بیمار محور
- مدیریت درد بیماران
- مدیریت دارویی و پیشگیری از بروز خطاهای دارویی

- مدیریت منابع انسانی، کاهش بار کاری و افزایش بهره‌وری
- مدیریت اقتصاد و درمان (هزینه ها و زمان)
- تعرفه های پرستاری
- مدیریت بحران و آمادگی در شرایط ویژه
- آموزش و توانمندسازی پرستاران/ دانشجویان / کارکنان
- آموزش بیمار و خانواده
- تداوم مراقبت پس از ترخیص و مراقبت در منزل
- فناوری اطلاعات، پرونده الکترونیک
- مستندسازی پرونده و سایر مستندات مربوط به گروه پرستاری

۴) توضیح مشکل، بیان وضعیت موجود و ضرورت آن:

۵) شرح راهکار:

۶) افراد/واحدهای مشارکت کننده:

۷. مدت زمان اجرایی مورد نیاز: ☐ کمتر از ۱ ماه ☐ ۱-۳ ماه ☐ ۳-۶ ماه ☐ ۶-۱۲ ماه ☐ بیش از ۱ سال

۸. عناوین مهم‌ترین نتایج حاصل از اجرا (ثبت نمایید)

الف) پیامدهای ایجاد شده: ☐ ارتقاء ایمنی بیمار ☐ کاهش خطا و خطر ☐ کاهش بستری مجدد ☐ افزایش کیفیت مراقبت های بیمار
 محور ☐ کاهش هزینه ها ☐ صرفه جویی زمان ☐ افزایش بهره‌وری ☐ ارتقا توانمندی های کارکنان ☐ ارتقا خودمراقبتی و
 خودمدیریتی بیمار و خانواده ☐ بهبود مراقبت منزل ☐ رضایتمندی بیما/ مراجعین ☐ رضایتمندی پرسنل
 ب) قابلیت تعمیم: ☐ دارد ☐ ندارد

۱۰. آیا از ایده/ راهکار ارائه شده مستندات معتبر (فایل / مقاله / پیوست) وجود دارد؟

☐ بله ☐ خیر

نحوه دریافت گزارش از سامانه پورتال معاونت درمان

گزارش شماره (۱) بررسی ایده ها / راهکارها در کمیته دآوری

عنوان	محتوا
نام و نام خانوادگی ثبت کننده	
کد ملی ارائه دهنده	
نام محل خدمت	
نام بخش/واحد محل خدمت	
رشته تحصیلی	پرستار اتاق عمل هوشبری
مقطع تحصیلی	کاردانی کارشناسی کارشناسی ارشد دکترا
سمت	پرستار- اتاق عمل- هوشبری- سرپرستار- سوپروایزر (بالینی/ آموزشی/ آموزش سلامت)- کارشناس هماهنگ کننده ایمنی بیمار- کارشناس کنترل عفونت - مدیر پرستاری-
شماره موبایل	
مسئله/ مشکل موجود	
ایده	عنوان ایده:
	اجرا شده اجرا نشده
محور ایده/ راهکار	
توضیح مشکل، بیان وضعیت موجود و ضرورت اجرای راهکار آن	
شرح راهکار (گام های برنامه ریزی شده)	
مدت زمان اجرا	
پیامدهای ایجادشده	
قابلیت تعمیم	دارد ندارد نیاز به اصلاح دارد

گزارش شماره (۲):

گزارش گیری بر اساس تاریخ تکمیل و کلیه اطلاعات ثبت شده توسط شرکت کنندگان در فراخوان همراه با امکان دریافت فایل اکسل از کلیه اطلاعات

فرم شماره ۲ - چک لیست داوری ۱۰۰ امتیازی

ردیف	معیار	حداکثر امتیاز	امتیاز داور
۱	اهمیت و اولویت مسئله	۱۰	
۲	نوآوری و خلاقیت	۱۰	
	اجرای ایده در محل خدمت	۵	
۳	تناسب راهکار با مسئله	۵	
۴	کیفیت و امکان پذیری اجرا	۱۰	
۵	*اثربخشی و نتایج قابل اندازه گیری	۱۵	
۶	تأثیر بر ایمنی بیمار	۱۰	
۷	تأثیر بر کیفیت مراقبت و رضایتمندی	۱۰	
۸	صرفه جویی اقتصادی/افزایش بهره وری	۵	
۹	قابلیت تعمیم و توسعه و پایداری ایده	۵	
۱۰	کیفیت مستندسازی	۵	
۱۱	انطباق با استانداردها/دستورالعمل ها/ منابع علمی	۵	
	رعایت منشور حقوق بیمار و اصول اخلاق حرفه ای	۵	
	جمع	۱۰۰	

*راهنمای محور اثربخشی: ۰-۳ بدون شواهد نتیجه؛ ۴-۷ نتیجه توصیفی؛ ۸-۱۱ نتیجه قابل اندازه گیری؛ ۱۲-۱۵ نتیجه مستند، پایدار و قابل توجه.

محور	امتیاز
امتیاز نهایی طبق مصوبه کمیته:	۱۰۰

وضعیت: ☐ منتخب استانی ☐ شایسته تقدیر ☐ قابل توسعه ☐ نیازمند اصلاح ☐ عدم تأیید

نقاط قوت:

نقاط قابل بهبود:

پیشنهادهای تعمیم:

نام و امضای رئیس کمیته:

- مدیر پرستاری دانشگاه یا نماینده ایشان به عنوان رئیس کمیته

نام و امضای اعضای کمیته:

- رئیس سازمان نظام پرستاری
- عضو هیئت علمی پرستاری با تجربه در مدیریت/کیفیت
- نماینده حوزه مدیران پرستاری استان بیمارستانها

نام و امضای دبیر کمیته: